

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Sibiu, 14 Noembrie st. v.

A vorbi în lipsă de cunoștință de cauză e una dintre notele caracteristice ale presei maghiare.

Ni se întâmplă adese-ori, că în ziarele din Budapesta se vorbește despre relațiunile noastre politice, bisericesti ori școlare ca și când Ardealul ar fi dincolo de Camciatca; nu e dar' mirare, dacă aceleași ziare își dau ignoranța de gol aproape totdeauna, când vorbesc despre țeri vecine.

Astădată avem însă în fața noastră un cas de ignoranță premeditată.

La 12 Noembrie, adevărat anume pe când Regele României era oaspe al Regelui Ungariei în castelul de Buda, „Fremdenblatt“, organul oficios al ministrului de externe, publică o depeșă din București, prin care se desmint nisce sciri răspândite de un corespondent al ziarului „Times“ asupra apanagiului oferit de corpurile legiuitoare române coroanei. Corespondentul englez susține, că cele douăsprezece domenii, care alcătuiesc acest apanagi, sînt averi confiscate dela străinii, care avuseră proprietăți rurale în România.

Fără îndoială această scornitură e îndreptată contra statului român și indirect contra Regelui României. Înțelegem însă, ca un corespondent englezesc să fie rău informat despre cele ce se petrec în depărtata Românie ori ca el, mai ales astăzi, să dușmănească pe un aliat al Austro-Ungariei.

Stăm însă pe gânduri, când vedem, că un ziar oficios din Budapesta chiar în ziua, când Regele României e oaspe al Regelui nostru, întrece în violența atacului îndreptat contra statului român și a coroanei române chiar și pe corespondentul englezesc. Căci nu-i este permis unui ziar oficios din Budapesta să fie rău informat asupra celor ce se petrec în o țară vecină și aliată, al căreia Rege se află tocmai în Budapesta.

Pământul României este foarte binecuvântat. Cu puțină muncă el dă rod îmbelșugat. E dar' firesc curentul de migrațiune, care a existat în toate timpurile și există și astăzi spre acest pământ. Ar fi fost zadarnice încercările de a oprî acest curent, și de aceea nici că s'au făcut: România este țara, în care își găsesc hrană și adăpost toți cei ce în țerile vecine nu se mai pot susține. Și an cu an, lună cu lună, și cu și trec fel de fel de străini hotarele țerii, ca să-și caute o nouă patrie, pe care o și găsesc în România.

Un lucru însă și-au rezervat Români.

Fiindcă e roditor pământul, foarte lesne le-ar fi putut veni străinilor idea — de a-și cumpăra pământuri în România și de a le exploata în profitul lor prin Români, de a-i face pe Români robi ai propriului lor pământ. De aceea au hotărît, ca proprietatea rurală să fie legată de cetățenie. Ori și cine poate să câștige

dreptul de cetățean român și să fie proprietar în România; nu este însă cu putință, ca un cetățean străin să devină proprietar român. Acela, care are pământ român, trebuie să primească toate datoriile cetățenesti legate de acest pământ, mai presus de toate datoria de a-l apăra, la nevoie, cu arma în mână. Nu poate să fie soldat român decât acela, care e cetățean român, și nu poate să aibă pământ român decât acela, care a primit datoria de a-și pune viața pentru apărarea pământului. Singură proprietatea odată câștigată face excepțiune, și străinul numai prin moștenire legiuită poate să câștige pământ în România.

Și fiindcă „Nemzet“, oficiosul, de care am vorbit, e ziar maghiar, ne vom mărgini a pune în evidență în deosebi soarta emigraților maghiari în fața acestui așezământ.

Sînt în Moldova câtevazeci de mii de Ciangăi.

Acestia nu sînt emigrați, ci populațiune veche a Moldovei, cetățeni Români din moși și strămoși, deopotrivă cu toți ceilalți.

În aceeași categorie intră și Săcii emigrați deodată cu cei din Bucovina, în secolul trecut. Ei au fost improprietăriți deodată cu ceilalți clăcași, și-au păstrat proprietățile, dacă au fost moșneni, și înșurății lor capătă deopotrivă cu ceilalți pământ din domeniile statului. Dar' ei s'au și luptat la Plevna în rînd cu ceilalți pentru țara lor.

E vorba dar' numai de aceia, care au trecut mai de curînd în țară ori vor trece de aici înainte.

Soarta acestora e deopotrivă cu a tuturor celorlalți străini. Renunță, dacă vor, la protecțiunea austro-ungară, se împământenesc și sînt în drepturi și datorii deopotrivă cu ceilalți cetățeni ai statului. Sute și ear' sute de asemenea Maghiari ajunși cetățeni români sînt în țară. Nimeni nu cere dela dînșii să-și schimbe numele ori să se lapede de legea lor. Doctorul Keresztényi e alegător în colegiul I și era maior în garda națională, Török a stat membru în consiliul comunal al capitalei, Kövesi e unul dintre burghezi de frunte ai Bucureștilor și sute de alții pot lucra în pace și au trecere în societate, nimeni nu-i mai întrebă de unde au venit. Un singur lucru li se cere: să primească toate datoriile împreunate cu cetățenia română, să se identifice cu țara, noua lor patrie. Ear' aceasta li s'a cerut în toate timpurile.

Cu toate aceste, eată ce țice „Nemzet“ la 11 Noembrie:

„Dacă România exclude dela proprietatea de pământ pe străini, exclude mai multe mii de cetățeni ai altor state dela achiziția de pământ și pe rudele rămase ale acestora dela dreptul de moștenire. Regele român s'ar numi pe sine moștenitor universal al tuturor supușilor străini, dacă confiscarea nu ar face de prisos întemeierea dreptului de succesiune a coroanei române.

Cu deosebire pe noi Maghiarii și anume în secuime ne-ar lovi direct această măsură luată

de Români. Aceasta ar însemna despoierea Săcilor și a Ciangăilor nostri emigrați în România de drepturile lor. Ar însemna a stîrpi din rădăcini emigrarea Săcilor în România. Și fiindcă după Slavi și Germani cei mai numeroși între străinii din România sînt Maghiarii, mai ales pe noi, pe guvernul nostru îl privește *protestarea*.”

Care va să țică „Nemzet“ nici nu și-a dat măcar silința de a se informa, dacă pot ori nu străinii să cumpere pământuri în România, și totuși cere intervenirea, *protestarea* guvernului ungar în interesul Săcilor și al Ciangăilor. Apoi dacă guvernul Ungariei are dreptul de a interveni pentru Ciangăii, care nu sînt „străini“ în România, atunci cum mai putem noi să condamnăm purtarea acelora dintre noi, care cer intervenirea României pentru noi, Români din Ardeal?

Ar trebui să fim foarte mărginiți, ca să nu înțelegem, că nu are „Nemzet“ nici un motiv de a îndrepta contra României și contra Regelui României un atac atât de violent, dacă nu am fi la mijloc noi, Români, care sîntem cetățeni ai Ungariei.

Maghiarilor, care trăiesc în România, le merge acolo mai bine decât le-ar fi mers aici, în Ungaria, căci, dacă le-ar merge mai rău, n'ar sta acolo: din cauza lor „Nemzet“ nu poate dar' să ceară *protestarea* guvernului ungar. O cere ca un fel de represalie. Noi, concetățenii români ai Maghiarilor, singuri noi sîntem vinovați; fiindcă noi le facem Maghiarilor greutăți, vine „Nemzet“ și le țice fraților nostri din România: Uniți-vă cu noi contra fraților vostri de aici, căci altfel vă vom face și noi greutăți prin Maghiarii din țara voastră, vom protesta în numele Europei contra nedreptăților ce le faceți. Cu alte cuvinte. „Nemzet“ cere, cel puțin indirect, intervenirea României contra noastră, cere, ca guvernul român să facă servicii de poliție în Ardeal, cum le face în România față cu emigrații nostri.

Noi, care îi recunoaștem dreptul de a le face aceste servicii în România, ne câștigăm prin aceasta dreptul de a nu-i primi sfaturile binevoitoare în ceea ce ne privește aici la noi acasă. Frații nostri din România n'au decât să-și dea seamă de interesele lor, și dacă aceste cer să trăiască în bune relațiuni cu Maghiarii, să o facă ei pe socoteala lor: noi sîntem dușmăniți de Maghiari, interesele noastre cer să ne apărăm față cu dușmanii nostri, să-i dușmănim pe Maghiari și pe toți cei ce se unesc cu dînșii, fie acestia chiar frați ai nostri. Nu cerem spriginul fraților nostri din România, chiar nu l'am primit dacă ni l-ar oferi, dar' nici nu primim ca ei să se amestece în treburile noastre și să determine atitudinea noastră potrivit cu interesele lor.

Cel ce ne voiesce prieteni, să ne întrebare unde ne doare și să caute a alina durerile noastre.

Revistă politică.

Sibiu, 14 Noembrie st. v.

Început-au oare deja „fricțiunile“ între Cis și Trans?! Telegrama noastră Budapestană de ieri ne dovedește, că d-nul Tisza a inițiat lupta contra „influențelor cislaitanice.“ În comisiunea dietală pentru reforma casei magnaților el a propus în persoană, nu prin vre-unul de ai sei, că în fiitoarea casă de sus se poată ave loc dintre cei-ce nu sînt din nascere cetățeni ai statului unguresc numai aceia, cari vor fi aprobați de dieta Ungariei. Ori cine înțelege că această restricțiune este îndreptată în contra „influențelor austriace“, ce s'au manifestat prin voturile „indigenilor austriaci“ la sciuta cadere a dlui Tisza în casa magnaților mai anțerț. E vorba despre tăierea unui fir de legătură parlamentară dintre Ungaria și Cislaitania, și e evident prin urmare, că ministrul-president unguresc are oare-cari temeri, ca nu cumva acel fir să se mai și îngroașe chiar, precum e dorința unor „anumite cercuri“ austriace.

Printr'o coincidență ciudată „influențele austriace“ aproape în același moment easă la iveală cu nisuița „cercurilor anumite“ din Viena, căci eacă organul lor, „*Vaterland*“ în unul din numeri sei cei din urmă stăruie pentru reforma delegațiilor, pe care le înseamnă drept „garnisirea parlamentară a absolutismului“, drept „ironie asupra principiului de representație a poporului“, cerînd o legătură mai strînsă între amîndouă părți ale imperiului. Drept aceea „*Vaterland*“ propune, că amîndouă delegațiunile să se aleagă de către legislativele respective (Reichsrath și dietă) nu în toți anii, ci la începutul unui nou period de legislatură pentru întreaga durată a acestui period. A doua propunere a organului Vienez merge într'acolo, ca de câte ori una sau cealaltă delegațiune își exprimă dorința prin conclud, să se convoace și să se țină ședințe comune ale ambelor delegațiuni pentru discuțiunea vreunei cestiuni pendente. Lucru învederat că „influențele austriace“ încep a se afirma încetul cu încetul tot mai tare.

Primirea deputaților croați la dl Tisza nu au de loc acea importanță, ce li-o dau foile oficioase, sau mai bine țis au cu totul altă importanță în ochii politiciilor nepreocupați, decât a dovedi țării poziției dlui Tisza. Tocmai din răspunsul ministrului-president către deputația „gubernamentală“, inscenată anume, se vede aplecarea la concesiuni din partea domnilor din Budapesta. Și dacă „*Kolozsvári Közlöny*“ ne prezintă „deputația croată“ drept pildă bună, apoi are deplină dreptate, de vreme-ce fără îndoială concesiunile în perspectivă pentru Croați sînt eluptate de acestia, veți bine nu chiar și tocmai de d-nii Vukotinovics et consortes. Mult ne temem că aceia ce în realitate au stors concesiunile *in spe*, nu vor vrî să scie de ele, și aceasta va să însemne ceva în Croația de astăzi, poate chiar și în „cercurile anumite“ din Viena.

Antisemitismul în Cislaitania prinde rădăcini tot mai adînci. În 24 l. c. n. s'a ținut un meeting convocat de comitetul electoral central al industriașilor pentru alegerile în camera comercială și industrială din Viena. Președintele comitetului acestuia, deputatul

Löblich salută pe cei de față, preste 2000 de persoane, cu o cuvântare destul de neutrală, cetind și o serie de telegrame de salutare. Între aceste s'a aflat și una trimisă de Schönerer ce a fost primită cu nespuse entuziasm. Apoi au candidat antisemiții Buschenhagen, Vetter și Schneider pentru mandatele vacante, vorbind cu multă asprime în contra „capitalului mare“ și în contra „presei capitaliste“, fiind tare aplaudați de adunarea întreagă. După ei se urcă pe tribună un anume Schwarzsinger. Se vede că acesta a fost omul Jidovilor, căci abia începuse a vorbi și se ridică un tumult ne mai pomenit; toți strigau: „Jos de pe tribună!“ „Sluga Jidovilor!“ „Afară cu el!“ și altele. Mai multe persoane se repeziră la tribună, încercând a-l silii pe oratorul cu puterea să se retragă. În zadar președintele umbla cu clopoțelul să restabilească liniștea. Dimpotrivă tumultul deveni tot mai mare și ajunse la culme, când mai mulți alegători s'au apucat cu mâna de Schwarzsinger. Servitorii magistratului — meetingul s'a ținut în sala mare a municipalității noue — au trebuit să se recuire, și astfel adunarea eără liniștită, au candidat încă cinci antisemiți. Meetingul s'a sfârșit între „Pereat vechia cameră de comerț!“ și „Să trăiască industria mică!“ Mare trebuie să fie reacția în cercurile burgheziei vieneze față cu jidovimea și cu presa ei!

Vorbind despre **conferența africană**, diarul „Neue Freie Presse“ dela 22 curent țice că ea nu este atât de importantă din punctul de vedere al materiilor despre cari discută, cât este din cauza circumstanțelor cari stau în legătură cu ea. Mai însemnată decât cestiunea Congului și soarta ce îi este rezervată i se pare numitului diar schimbarea pe care o va produce în situațiunea europeană, și el crede că principiele Bismarck pune mai mult preț pe această schimbare decât pe posesiunile Germaniei în Africa vestică. Nu mai încapă îndoială, într'adevăr, că el urmărește cu seriozitate o politică colonială germană, însă acest lucru nu consună cu discursul tronului, în care se țice că deocamdată cancelarul se va mărgini numai în a pune sub protecțiunea imperiului teritoriile ocupate de diferiții comercianți germani, fără să le declare de teritor german.

Apoi diarul vienez mai țice că din faptul, că o cestiune care interesează de aproape pe toate popoarele ce au o navigațiune maritimă și se debate în capitala imperului german, rezultă în mod evident puterea și vața cea mare de care se bucură dînsul; același lucru rezultă și din împregiurarea că conferența a fost organizată în unire cu Franca.

Acesta este un mare triumf pentru Germania și pentru acela care dirige politica din afară, termină diarul din Viena, de care fără îndoială se bucură cu atât mai mult că l'a dobândit tocmai acum, în momentul când Reichstagul și-a început ședințele.

Dar' în Anglia n'a prea făcut bună impresiune acest lucru, și putem țice încă de pe acum că conferența africană, oricari vor fi rezultatele ei, va mări prăpastia dintre Germania și Anglia.

Ministrul-president Ferry are mult de a se lupta în **camerile franceze**. Din-tăiu radicalul Clemenceau căuta cearta așa țicind cu luminarea, de vreme ce era vorba numai de cuvinte. Ferry a avut atunci maioritarea în partea sa.

Cu ocașiunea debaterilor dela 24 l. c. n. din ambele camere franceze tot asupra noului credit pentru expedițiunea în Tonking, tribunele au fost îndesate. Primul vorbitor a fost Locroy. Acesta țise: „Cestiunea Tonking-ului e de interes atât pentru politica internă cât și externă; ea e o cestiune națională eără nu ministerială. Această cestiune a căștigat Franciei dușmani de cari nici aminte nu și-au adus și prietini, despre cari cu atât mai puțin și-au adus aminte. Dacă guvernul ar fi declarat, că voește a în-

treprinde o expedițiune, care să coste o sută de milioane și să ocupe 16,000 soldați, care va expune țara dușmănilor întregii prese a lumii, cu excepțiunea celei germane, în acest cas camera nu ar fi încuviințat creditul. Camera însă n'a fost nici când întrebată dacă se învoește ori nu cu o politică colonială. Guvernul a lucrat în un mod ușoratic și cu neprecauțiune, eără respabilitatea o încarcă acum în spatele camerei. Vorbitorul declară, că situația armatei e nefavorabilă; guvernul n'a proces legal, fiindcă nu a declarat pe față războiul: el critică procedura diplomatică în cestiunea conflictului și combate continuarea războiului din cauza pretenșiunilor de bani, ceea ce conform păreri sale e în contra tradițiunilor generoase ale Franciei. (Sgomot mare. Ședința se suspende pe un timp scurt.)

După redeschiderea ședinței Locroy își continuă vorbirea, țicind că atunci când a legat Germania alianța cu Austria și și-a făcut-o aliată și pe Rusia, — Franca nu trebuia să se dușmănească cu Anglia și Italia. Conflictul cu China e de natură a provoca neînțelegeri cu Anglia, cu Statele-Ûnite și chiar și cu Rusia. Franca a ajuns să fie surprinsă a vedea, că guvernul seu e cel mai mare aderent al conferenței din Berlin. Presa oficioasă predică o cruciată în contra Angliei, eără presa germană, carea o tracta mai înainte așa de rău pe Franca, acum laudă guvernul francez, pentru-că acesta i-a dat mână liberă în politică. Să se termine deci conflictul. Se nase însă întrebarea dacă nu cumva Ferry împedecă soluțiunea conflictului prin angajamente anterioare? China cere cu umilință pacea, dar' nu se poate scî dacă aceasta se va pute ajunge cu guvernul actual?! (Strigări ironice în centru.) Politica zalogirei insulei Formosa crează două Tonking-uri în loc de unul. Să decidă camera dacă voiește războiul sau pacea. (Aprobări). Bonapartistul Delafosse nu combate aplacidarea creditului, declară însă c'ar fi îndoelnic lucru, dacă terminarea conflictului s'ar pute conde actualului guvern. Politica ministeriului ar trebui condamnată ministeriului actual înlocuit cu altul, ba ar trebui pus numai decăt sub acusațiune. (Risete în centru. Aprobări în dreapta). Guvernul e spriginit de 300 de complici. (Sgomot.) Guvernul a înșelat din propus camera. Presidentul (cătră Delafosse:) Poti să imputi ori-ce guvernului, numai aceea nu că a înșelat cu propus. Delafosse continuând: Prin respingerea convenției Bourré, guvernul a luat asupra-și o răspundere ce devine din țic în țic mai grea. E timpul să cadă asupra lui. Guvernul a tănuț totul ce ar pute trada interesele naționale. (Aplause în dreapta). Presidentul provoacă pe vorbitor la ordine. Delafosse: Pretind să mi se concedă a vorbi liber. Presidentul: Nu întrebuița expresiuni vătămătoare. (Sgomot în dreapta). Delafosse: Soldații au acoperit miseria internă cu gloria căștigată în lupte. Pentru aceasta soldaților li se cuvine tot respectul, dar' dînsii se luptă pentru o cestiune foarte superătoare, pentru interesele ministeriale. Vorbitorul țice că poate ataca politica guvernului cu atât mai virtos cu cât scie că guvernul are asigurată maioritarea sa. Guvernul a acusat-o pe opoșiție de meschinerie, dar' meschinerie e modul cum voiește guvernul să i înșele pe Chinezi. Un ministru al Franciei trebuie să pună condițiuni statornice și clare, și dacă aceste nu sînt acceptate îndată, în acest cas se face întrebuițare de forță. (Aplause frenetice în dreapta). Delafosse nu crede că guvernul actual va pute încheia cândva pacea, deoarece el poartă negociațiile în un mod nenorocit și fără rezultat. Guvernul e o pedecă pentru rezolvarea conflictului; e iminentă lipsa de un cabinet nou. Camera nu mai poate fi înșelată. Vorbitorul termină cu cuvintele: „Alegeți între țeară și guvern!“

Din Bucovina.

Noemvrie 1884.

Societatea academică română „Junimea“ din Cernăuți și-a constituit comitetul pe anul 1884—1885 astfel: ca președinte d-l Aureliu cavalier de Onciu, stud. jur.; vice-președinte d-l Valerian Halip, stud. jur.; secretari d-nii Em. Popovici, stud. fil. și E. Levescu; controlor d-l Stefanelli Isidor, stud. jur.; cassar d-l Constantin baron de Hurmuzachi; bibliotecar d-l Marcu, stud. jur. și econom d-l Mihaescu L.

În delegațiunea austriacă propuse delegatul Dr. Rieger din Boemia, ca la Academia orientală să se predee și limba română. D-l ministru de externe contele Kálnoky răspunde, că din cauza multelor limbi, ce trebuie să le învețe elevii acum, nu e posibil a introduce și limba română, dară va mijloci, ca acelor elevi, cari vreau să cunoască limba română, să li se înlesnească învățarea ei.

Publicul comerciant de aici e în neliniște din cauza scăderii agiului francilor românesci. Până acum 100 franci=47 fl. v. a., pe când acum au scăzut la 41 fl. v. a., adecă cu 14%. Scăderea hârtiei românesci stă în strînsă legătură cu falitul bancei Spartali din Londra, care avea mare conexii de conto-corrente cu România și mai ales cu banca națională din Bucuresci. Tratele trase Bucurescene pe banca Spartali se vîndură de banca națională și bancele particulare din Bucuresci în Viena și Berlin. Cu bancrotarea bancei Spartali din Londra cerură bancele din Viena și Berlin asecurarea pentru ția plății, din care cauză erau silite bancele Bucurescene de a trage tot aurul din publicul român. Aurul se scumpi eără hârtia deveni ieftină, așa încât acum se notează un agio de 150 de cr. la un napoleon, pe când mai înainte era multă diferență de 30—50 cr. Agiotagia devine și mai desastroasă prin împregiurarea, că exportul în grâne stagnează astăzi în România cu totul, din cauza concurenței exportului american. Întrarea aurului european în România e deci slabă, și cererea după el din cauza bancrotului bancei Spartali foarte mare. Aicia aflăm și o împregiurare, care cu greu o vom căuta în întinderea aceea în Austria, că mai fiesce-care comerciant din România, bun sau rău, bacal sau banguien, trage trate pe bancele din străinătate, în loc de a solvi pro cassa — se înțelege aceste trate trebuie scătate în aur. Din cauza aceasta moneda de aur capătă mai că însemnătate exclusivă în România, pe când cea de hârtie nici nu se poate susține în țeară, deși fi hiposecată de bonurile statului. Agiotagiul e în Austria mult mai bun și se așteaptă dela ministru actual al finanțelor d-l Dungschi introducerea valutei de aur. Causa e statornicia și nedependența comerțiului austriac de soarta bancelor externe. Hârtia are deci mai multă însemnătate și creditul statului e mai expansiv. Pe când în România cu tratele trase necontinue pe piețele Europei comerțului devine universal, dară pentru aceasta e anevoioasă valuta de aur exclusivă, ce pentru o țeară ca România cu puțină industrie națională și comerț național e cu neputință. De considerăm aceste împregiurări valuta francilor o se scadă și sub 40 fl. v. a., deși e cu puțină influență asupra bunății de credit al statului român. Moneta română are deci însemnătate europeană, la ce trebuie să se gândească ori ce ministru financiar român.

Cronică.

„Kolozsvári Közlöny“ spune o — înexactitate, în numărul său din urmă, atribuind „Tribunei“ un articol „în care se arată că tinerul român, dacă ajunge în nădragi, nu mai cunoaște pe însuși tatăl seu, se rușinează de el.“ Necum se ne fi trecut vredată prin minte a afirma așa ceva, noi dimpotrivă am căutat chiar din adins privilegiile, spre a arăta „Opinca“, din care am eșit și cărei trebuie să slugim, câtă vreme vom să rămănem Români în această țeară. „Nu ne atîngeți la Opinca!“ am țis oare-când tocmăi domnilor din Cluj, cari altcum nici n'au avut încă timp destul, pentru-ca să poată uita spaima de demonstrațiunile „nădrăgoșilor“ întru mărirea „opincarilor“ Horia și Cloșca.

Procesul Kleeberg-Marlin. Pertractarea finală în procesul Kleeberg-Marlin s'a terminat ađi înainte amezii. Procurorul de stat a propus condamnarea la spânzurătoare a criminalilor. Sentența se va publica mâne.

Festivitate în onoarea conferenței africane. „Colegiul celor mai vechi“ al comercianților din Berlin are de gând să aranjeze în onoarea conferenței africane o festivitate mai mare, respective un dineu, la care ministrii, plenipotențiații statelor străine și membrii însemnați ai comerțiului vor primi invitări.

Arestări în Rusia. În săptămăna trecută s'au făcut în Petersburg vre-o 150 de arestări. Persoanele arestate se susține că au stat în legătură intime cu nihilistul Lopatin. Arestații au fost deportați în fortăreața Petru-Pavel.

Demonstrațiunile din Madrid. Toți studenții arestați au fost puși în libertate. Liniștea nu s'a mai turburat.

Ținerea Duminecelor. Constituanta din Berna, Elveția, a admis un articol recunoscînd Dumineca drept țic legală de odihnă. Dinsa a admis de asemenea principiul asigurării obligatoare în contra boalelor pentru diferitele clase de cetățeni.

Monumentul lui Gambetta. Premiul pentru monumentul lui Gambetta s'a dat dnlor Aubé și Boileau. Premiul de 6000 franci s'a conferit proiectului Dulou și Faure Bajarric. Cel de 4000 franci dlor Falgmiere și Pujol. Celelalte trei proiecte expuse au dobândit fiecare câte 2000 de lei. Deliberațiunea a durat trei oare, dnii Aubé, sculptor și Boileau, architect, au fost însărcinați cu executarea proiectului. Eată o descriere destul de amănunțită a proiectului lor: Un piedestal în formă de obelisc deasupra unui soclu. De cele două laturi ale soclului două figuri alegorice în bronz reprezentând adevărul cu oglinda sa, și puterea. În fața soclului, o grupă foarte însuflețită amintind în căva Marseillesa de Rude. Gambetta formează centrul, un geniu ce desfășură un drapel se află deasupra lui, soldați însufleții de vocea lui se ridică împregiuru-i: unul din ei îi ridică sabia, ce el o lăsase să cadă. În vârful obeliscului, un leu de bronz cu aripi poartă o tineră Republică, care ține în mână sa tabla declarațiunei drepturilor omului. Leul pare a-și fi dat multă trudă ca să ajungă până în vîrf, așezîndu-se cu rezoluțiune acolo. Gestul are o mare energie. Pe cele patru fețe ale obeliscului sînt scrise pasaje întregi, foarte bine alese din discursurile lui Gambetta.

Din Egipt. Rusia și Germania propun Chedivului numirea unui membru rusesc și a unui membru german în comisiunea internațională de datorii.

Cholera în Paris s'a stîns mai cu totul. — În 24 l. c. n. au fost dela meadănoapte până la 6 oare seara numai șese casuri de moarte.

Procesul Kleeberg-Marlin.

Sibiin, 24 Noemvrie n.

(Continuare.)

Președintele: Provoacă pe acusatul Robert Marlin să spună decursul faptelor. Robert Marlin: Enarează că între tatăl-seu Rudolf Marlin și Friedenwanger a existat ură, apoi trecînd la omor țice că el numai pe muieria lui Friedenwanger a omorît-o, pe acesta l'a omorît Kleeberg, despre copil dînsul a țis lui Kleeberg că să rămână în viață. Acusatul spune apoi cum au venit la idea că Friedenwanger posedea bani mulți. Într'aceea procurorul cere depărtarea lui Kleeberg, președintele țice că Kleeberg trebuie să rămână pentru-ca să asculte, procurorul recurge la tribunal, tribunalul retrăgîndu-se hotărește că Kleeberg are să rămână. Acusatul continuând spune cum i-a îndemnat tatăl-seu, Rudolf Marlin, să omoare pe Friedenwanger și pe proprietarul casei unde locuiau ei și apoi declară că tatăl-seu a țis-o aceasta în toată seriozitatea și nu numai momentan în mînie; spune apoi cum s'au dus primadată la Friedenwanger la îndemnul tatălui seu cu el dimpreună, dar' că n'au avut curagiul a executa crima că pentru aceasta tatăl-seu le-a făcut imputări, enarează cum a voit să plece la Șebîș dar' la o înmormîntare a întălnit pe Kleeberg și acesta i-a țis că se vor duce el cu Rudolf Marlin și vor executa crima în absența lui. Robert Marlin a cugetat că va fi însă mai bine să fie și el de față, că în aceea țic au beut în casa lui Kleeberg vin, de aci au mai umblat prin două cafenele, Kleeberg i-a dat apoi și lui un picior de sobă i-a arătat cuțitul dar' de stilet nu scie nimic, s'au dus apoi la Friedenwanger și spune cum a decurs săvîrșirea crimei; el declară că nu scie cine a omorît servitoarea și copilul, dar' poate că dînsul; spunîndu-i tatălui seu întempleria, acesta a țis că e tot una: dacă a murit tatăl, mai bine e ca să fie și copilul ucis. Marlin jun. țice că e posibil să o fi omorît și pe servitoare și pe copil el, însă cum, nu scie fiind și amețit de vin. Deurge apoi interogatorul asupra valoarei hârtiilor aprinse în aceea seară și a prețioaselor răpitate. Focul, după mărturisirea acusatului, nu s'ar fi pus la îndemnul tatălui seu, căci acesta din contră a țis că cu focul nu e practic; Kleeberg ar fi propus aprinderea vestmintelor de pat, dar' tatăl-seu a desaprobat aceasta, eără el a voit numai să nimicească hârtile dar' nu să aprindă casa. Acusatul neagă că ar fi țis

cătră Kleeberg să fugă că de-asupra e foc, apoi spune unde s'au dus. Acusatul, la interpelarea președintelui, că de ce a negat mai înainte complicitatea tatălui său, declară că nu ușor se lapedă un prunc de părintele său, apoi spune cum 'i-a instruat tatăl-seu să nege, dice că astăzi nu mai poate ascunde, deoarece complicitatea tatălui său e dovedită încât și el ar trebui să mărturisească. Președintele îl întreabă apoi dacă știe pentru ce nu e tatăl-seu acolo. Acusatul privind în lături după tatăl-seu dice că nu știe.

Ședința se suspende la oarele 12^{3/4} și proxima ședință se anuncie pentru oarele 3 după ameași.

În ședința de după ameași Kleeberg mărturisează că de vreo 5 sau 6 ori au voit să se-virșească crima, dar' arme numai odată au dus cu sine afară de ziua omorului; spune că bătrânul Marlin 'i-a învățat să le taie victimelor grumazii, ca nu cumva să se mai scoale cădând de lovituri numai în o moarte aparentă. Kleeberg declară că el nu știe nimic despre aceea că bătrânul Marlin ar fi ținut să le taie grumazii ca să creadă lumea că nise Ovrei ar fi săvârșit crima. Kleeberg susține că Robert Marlin ar fi omorât și copilul deodată cu muiera lui Friedenwanger, Marlin dice că copilul ar fi fost jos, ear' nu în brațele mumei sale, apoi declară că tatăl-seu, adv. Rudolf Marlin, nu a voit să știe decât de răsunare, ear' nu și de răpire. Amândoi acușaii declară că bătrânul Marlin a fost complice la crimă. Robert Marlin răspunde președintelui că el n'a știut până acum că tatăl-seu ar fi alienat și deci nu cu intențiune împinge vina asupra tatălui său. Amândoi acușaii susțin că n'au voit să aprindă; Kleeberg arată apoi cele două inele luate de pe degetele omorâților. Președintele cetesce numele celor ce au observat focul mai întâiu și apoi suspende ședința pe 10 minute. Se cetesce repertul medical, din care se constată, că ucișii s'au și apărât, apoi că de pe pământ de două feluri ce se află pe instrumente se vede că și Kleeberg a lovit pe muiera lui Friedenwanger. Kleeberg dice că se poate să fi lovit în învâlmășeala de care erau cuprinși. E citat feciorul lui Friedenwanger, de present aspirant de ofițer în Alba-Iulia; acesta nu știe da deslușiri asupra averii tatălui său omorât. Se citează tutorul acestuia cerându-se deslușiri asupra averii orfanului, apoi tata muiera lui Friedenwanger spunând dauna ce a suferit-o prin foc fiind casa a ficei sale. Se ia apoi interogator cu tatăl servitoarei omorâte și cu Regina Strauss, care avea intrare și aceasta spune că familia omorâtă avea o mulțime de prețioase. Se cetesce mai multe protocele luate cu martorii în acest proces criminal, între care și protocolul luat cu avocatul Partenie Cosma despre relațiunile lui Friedenwanger cunoscute aceluia.

Președintele declară pertractarea în cauza crimei săvârșite în contra familiei Friedenwanger de sfârșită.

Sibiul, 25 Noemvrie n.

(Pertractarea din 25 l. c. n.)

Membrii tribunalului se presentă la 9^{1/2} oare a. m. Președintele cetesce numele martorilor citați. Presenti sânt: Carol Roth, Wilhelm Grohman, ca reprezentant al reuniunii casei de păstrare („Sparcasse-Verein“), Ioan Frohn, Frideric Späk, Martin Czikeli, I. Vespalez, Ioan Nussbacher, I. Preczlik. Președintele face pe martori atenți la sfântenia jurământului și deschide pertractarea în cazul văduvei Hain născ. Elisa Gökkel. Robert Marlin e exortat din sală. Președintele provoacă pe Kleeberg să enareze răpirea comisă în dauna văduvei Hain. Kleeberg: spune cum s'au convorbat cu Marlin asupra modului de a ajunge în posesiunea de bani, acesta 'i-a ținut, că știe o văduvă în ulița „Pintenui“; sau sfătuit apoi asupra modului cum să între la văduvă. În 22 Octomvrie Kleeberg a urcat cu ajutorul lui Robert Marlin zidul, dar' vădând, că la văduva Hain era încă o muieră, s'a retras și Marlin a ținut, că vor veni preste un pătrar sau o jumătate de oară. După o jumătate de oară au venit earăși și Kleeberg ajutat de Marlin a urcat earăși zidul. Vădând că văduva Hain era singură și întoarsă cu spatele cătră ușa a intrat, 'i-a dat o lovitură cu pumnul, apoi mai multe lovituri cu un mănunchiu de daltă; din nebagare de seamă lampa cu gaz s'a răsturnat pe canapă; gazul ardând a curs spre muiera ce zăcea jos; Kleeberg a început a stinge și apoi s'a depărtat pe unde a venit ducându-se amândoi, cu Marlin, în prome-

nada orașului, unde au cercetat obiectele furate și le-au împărțit. Președintele îi arată acusatului dintre obiectele furate vreo câteva inele și un orologiu de aur, despre care Kleeberg dice că nu știe nimic, probabil e să fie fost între obiectele răpitate, dar' el nu 'i-a băgat seama și poate că dându-l lui Marlin, acesta 'l-a ascuns. Despre catena de orologiu Kleeberg dice că aceea a fost a lui și a căpătat-o dela un student numit Șuluț, ce era la ei în vipt, dar' președintele dice că daunata susține că catena e a dînsei, că era triplă și acum e numai simplă. La ordinul președintelui e condus Robert Marlin în sală. Robert Marlin enarează cum 'l-a trimis tatăl-seu să caute o locuință unde să se mute, cum a cercat la v. d. Hain, unde era anunțată o locuință, dar' fiind prea scumpă, tatălui-seu nu 'i-a convenit apoi s'au înțeles cu Kleeberg să despoaie pe văduva Hain, enarează cum s'au dus, 'i-a dat lui Kleeberg o daltă să deschidă ușa la casul dacă va fi încuiată, el a rămas afară, orologiu i 'l-a dat Kleeberg abia mai târziu după ce el 'l-a făcut atent, că în diare se scrie și despre un orologiu furat, catena dice că poate să fi fost triplă. La întrebările ulterioare ale președintelui acușaii își contrație relativ la locul unde au împărțit obiectele răpitate. Președintele dă cetire protocolului nr. 173, apoi protocolului luat de poliție la fața locului. Kleeberg neagă că ar fi avut de cuget să aprindă, lampa cu gaz după spusa acusatului s'ar fi răsturnat din neștiința lui; Kleeberg dice că dintre obiectele furate pe câteva voiau să le topescă ca să nu fie recunoscute. Marlin e exortat afară.

Urmează pertractarea asupra aprinderilor. Președintele provoacă pe Kleeberg să dea deslușiri asupra aprinderilor săvârșite. Asupra aprinderii morii dela poarta Oanei în dauna lui Carol Roth, Kleeberg dice că au săvârșit-o numai din răsfățare, neagă că ar fi voit să fure. Kleeberg declară că Marlin mîntesce multe și mîntesce și în cazul acesta afirmând că Kleeberg ar fi pregătit uneltele de aprindere, dar' recunoaște că dînsul (Kleeberg) a pus focul. De asemenea recunoaște Kleeberg că dînsul a pus foc la „Stadt Wien“, în „Groapă“, la Nussbacher, la Miron Romanul, Preda, la „blaus Stadthaus“, la „Împăratul Romanilor“, la Dr. Bruckner, sub „Spinarea Cănelui“ și ulița „Rațelor“, dar' adaugă că Marlin a fost totdeauna de față. Acusatul declară că toate aceste le-a făcut numai din petulanță, aveau plăcere să alarmeze orașul. Marlin neagă că ar fi fost present la punerea focului. Președintele dă cetire protocolului luat cu Marlin de cătră judele investigator. Atunci a mărturisit Marlin că după ce a venit dînsul din Bosnia, Kleeberg 'i-a povestit cum a aprins o casă în strada „Kempel“, Kleeberg 'i-a spus că dacă cineva dă signalul de foc mai iute de cum se dă din turnul de observare primesce o remunerațiune de 5 fl., că astfel s'a învoit la îndemmurile lui Kleeberg. La această investigare Marlin a fost recunoscut că a fost present la punerea focului, ba că a și cumpărat materialul pentru aprindere și 'l-a pregătit împreună cu Kleeberg. Președintele lasă să se cetesacă și pasagiile acele din mărturisirea de mai înainte a lui Marlin, prin care acesta 'i-a fost spus în față lui Kleeberg aceste și 'l provoacă pe acusat să 'și motiveze retragerea fașiunei sale anterioare. Președintele provoacă apoi pe amândoi acușaii să mărturisească sincer. Kleeberg dice că Marlin încă a fost de față la toate aprinderile, Marlin neagă aceasta. Se procedează apoi la pertractarea singuraticelor aprinderi. Aprinderea Morii dela Poarta-Oanei. La întrebarea apărătorului lui Kleeberg, Dr. Sentz, se constată că Roth, are o nepoată, careia Kleeberg îi plăcea, deoarece acesta se purta foarte isteț și era plăcut tuturor fețelor. La aprinderile dela „Stadt Wien“ și din Groapă, Marlin neagă a fi fost de față, Kleeberg susține că Marlin a fost de față. Cest din urmă recunoaște apoi că a fost de față dar' la o distanță mai mare decum dice Kleeberg. Marlin își contrație. Se trece la pertractarea asupra celorlalte aprinderi. Pertractarea asupra celorlalte aprinderi. Relativ la aprinderea în dauna lui Nussbacher, Kleeberg spune ca a pus focul tot după indicațiile lui Marlin. Acesta recunoaște cele dișe de Kleeberg. Cu privire la focul pus în dauna metropolitului Miron Romanul, Kleeberg dice că a aprins fără de nice un motiv. Președintele îl face atent la cele dișe de Marlin, că focul s'a pus pentru ca se disolve o petrecere. Kleeberg neagă. El recunoaște că au vădât dame îmbrăcate în alb mergând spre grădina Spaneck,

dar' adaugă că el nu a știut nimic de petrecere. Dr. Sentz (cătră Kleeberg): Te rog a votbi cu mine sincer: Ai fost membru al reuniunii lucrătorilor Kleeberg Da. Dr. Sentz: Mi-ai scispuce ce diare s'au cetit în acea reuniune? Kleeberg: Deutsches Tageblatt, „Hermannstädter Zeitung“, „Gartenlaube“, „Kikeriki“, — acest din urmă a fost mai târziu oprit. Dr. Sentz întreabă dacă nu cumva s'a cetit și diarul „Freiheit“? Kleeberg neagă. Dr. Sentz: D-ta îmi apari ca un nihilist. Președintele (cătră Kleeberg): Sci d-ta ce e un nihilist? Kleeberg: Unul care e dușmanul politiceii, al guvernului (ilaritate în public), și al omeniei. Kleeberg: Eu am cetit numai în „Hermannstädter Zeitung“, despre cele ce se petrec în Rusia. Președintele: Sci ce scriere e „Freiheit“? Kleeberg: Ba. Sentz: Tatăl d-tale a fost la mine și a ținut: oamenii acestia citesc scrieri socialiste. Kleeberg: Nu e adevărat. Marlin: Kleeberg mi-a spus că dînsul a cetit lucruri de aceste în ospătăria dela gară. Acolo ar fi umbland scriitori de acestia și ar fi cetind astfel de diare.

Președintele întreabă apoi pe Kleeberg cum au pus foc la Dr. Preda și dacă el e cunoscut acolo. Kleeberg neagă și susține că Marlin 'l-ar fi făcut atent la aceea. Marlin recunoaște că a fost de față când s'a pus focul, dar' dice că el era afară; a știut însă că Kleeberg voiesce să pună foc. Marlin dice că nu din răsunare au făcut aceasta. Relativ la aprinderea dela „blaus Stadthaus“, Kleeberg declară că de două ori au voit să pună aci foc. Kleeberg susține că Marlin a fost de amândouă ori cu el dar' Marlin neagă și dice că numai odată. Acușaii descriu apoi aprinderile săvârșite în dauna lui Dr. Bruckner și la „Împăratul Romanilor“. Președintele suspende apoi ședința pe 5 minute.

Se procedează la pertractarea furturilor săvârșite de acușaii. Acușaii povestesc cum au furat fezul otelierului Frohn și un cuțit. Kleeberg dice, că Marlin le-a furat, Marlin nu neagă, dar' ambii susțin, că aceasta Marlin n'a făcut-o ca să se servească de cuțit la plănuitul omor asupra lui Friedenwager săvârșit mai târziu. Kleeberg recunoaște apoi că dînsul a furat un roc al lui Carol Kovács și 'l-a dat lui Marlin. Marlin știe, că în aceea seară Kleeberg 'i-a dat afară din sala unde se învăța jocul, un roc pe care el 'l-a vindut cu 5 fl. unui croitor. Furtul săvârșit în dauna lui Frideric Späk, A. Schuster și I. Brezlik îl aruncă unul în vina altuia. — Ședința se închide la oara 1^{1/2}; ședința proxima se anunță pentru după amiași la 1^{1/4} oare.

Economic.

Alegerea vacilor de lapte.

Desvoltarea și îmbunătățirea însușirilor prețioase prin o alegere înțeleaptă între vitele de prăsilă și urmașii lor, eată cea dintâie și mai neapărată cerință, dacă este ca economul să atingă scopul ce urmărește la prăsire. Sciut este, că numai însușirile moștenite trec mai departe. Cu alte cuvinte: în urmași se ivesc numai însușirile, pe cari vitele de prăsilă le-au moștenit dela părinții și străbunii lor; rareori se ivesc însușiri nouă, cari și ele sânt trecătoare. În alegerea vitelor de prăsilă să fim deci cu mare luare-aminte, dând întâietate vitelor, cari intrinesc toate sau aproape toate însușirile bune.

Am merge prea departe voind să înșirăm aici una câte una toate însușirile ce ar trebui să aibă caii, oile și celelalte vite de prăsilă. Ne vom mărgini deci pe lângă câteva indegetări asupra vacilor de prăsilă, având în vedere mai ales vacile bune de lapte.

Capul să fie ușor și mic, ear' nu osos și greoiu; coarnele să fie mai bine scurte și subțiri decât lungi și puternice; fruntea să fie cam lată și oablă, ear' nu aduncită sau bulbucată; ochii să fie curați, nările largi.

Trunchiul să fie lung și de forma unui sul gros; grebenușul să fie puternic și rotund; spinarea să se întindă în linie oablă până aproape de rădăcina coadei; crucea spinării să fie lată și bine învălă, ear' soldurile cât mai îndepărtate; peptul larg, rotund și cămos dovedesc tărie și plumăni sănătoase, dimpotrivă peptul îngust, ascuțit sau cufundos învederează plumăni slăbuțe și trup slăbuț; resuflarea să fie lină și regulată; foalele (pantecele) să fie cămos și rotund, ear' nu surgrumat sau atârând ca un sac; vinele ce serpușe de-alungul foalei în spre uger să fie cât mai groase și umflate, dacă este să aibă vacile lapte din greu.

Ugerul să fie mare și prelungit în spre foale, moale la pipăit și îmbrăcat în pele subțirică; părul ugerului să fie de asemenea moale

și scurt; țitele să fie lungi, groase și cât mai deopotrivă.

Picioarele să fie cam subțiri, dar' puternice și nu prea lungi.

Vacile de prăsilă să nu fie slabe, dar' nici prea grase; vacile foarte grase au scăderea, că fată anevoie și uncori lapedă.

Afară de însușirile înșirate până aci se cere o hrană îmbelșugată și grije bună. C.

Varietăți.

(O invențiune curioasă). Un învățat francez, dice „Le Journal des inventions“ are în permanentă în curtea sa doi drugi de fer, înfipti în pământ; pe fiecare din ei e fixat un conductor de fire de aramă acoperit, și care e pus în legătură cu un telefon, pe care îl consultează de două sau trei ori pe di și care „n'a lipsit nici odată de a-i semnală, cu două-spre-șapte sau cinci-spre-șapte ori mai înainte, diferitele furturi, cari au bătuit orașul de mai multe luni.“

Când timpul e spre furtună, se produce pe placa vibratoare a acestui telefon un sgomot special, care crește cu cât furtuna se apropie, și care, în momentul când isbucnește, ia o intensitate comparabilă acelei produse de grindină pe geamuri. La fiecare fulger, sgomotul e analog acelei a unei petri, care ar căde în cutia sonoră a telefonului.

Perturbațiunile atmosferice, schimbările de temperatură sânt de asemenea anunțate printr'un sgomot particular, pe care îl designează sub numele expresiv de „strigăt de pasăre.“ Nu e necesar pentru a auți aceste strigăte de a experimenta pe o linie întinsă; e de ajuns pentru aceasta să se facă o instalațiune ca aceea de care vorbim, adecă de a lua două puncte pe pământ, depărtate unul de altul de șapte sau opt metri cel puțin.

(Temperanță silită). „Courier des Etats-Unis“ scrie: Deși statul indian n'a introdus în constituțiunea sa un amendament, care interdice fabricațiunea și vîndarea beuturilor alcoolice, există cu toate aceste unele comitate în acest stat, unde autoritățile locale au votat această interdicțiune; dar' ea n'a fost aplicată în totdeauna cu rigurositate. Astfel în micul sat Palmyra, există o cărmășă ținută de un domn William Bolt, pe care nu 'l supărase nime nici odată și care fiind singurul comerciant de acest gen în localitate, făcea afaceri minunate.

Mai dișele trecute Bolt închiidând cărșma, se culcă, când deodată auți bătând în ușa: el scoase capul pe fereastră și vădă vreo treizeci de călăreți opriți dinaintea prăvăliei lui, care-i cerură să le dea de beut. Bolt răspunde că era prea târziu și consiliă pe călăreți să-și urmeze drumul; dar' deodată treizeci de revolvere fură îndreptate spre fereastră sa. Față cu nisce argumente atât de puternice, Bolt vădă că ori-ce împotrivire e de prisos și se cobori să deschida ușa. Dar' de-abia scosese zăvorul și călăreții descălecară, repeđindu-se înlanțur ca o bombă.

Preținții călăreți nu erau alții, decât nisce femei deghezate în bărbați, cu toatele făcând parte dintr'o societate de temperanță din împrejurime. Cum intrară în cărșmă, acești demoni cu pantaloni au pustii cărșma, au dărâmat taraba, au sfărmat păharele, sticlele, au deșertat putinele.

Apoi temperanțele au plecat înscințând pe Bolt că dacă va avé nenorocirea să deschidă din nou cărșma, dînsele se vor întoarce să-și mai facă o vizită și că de astă-dată îl vor lynșa.

Serviciul telegrafic

al
„TRIBUNEI“.

Budapesta, 26 Noemvrie n. Casa deputaților. Proiectele de lege privitoare la construcția căilor ferate locale Oradea-mare—Vașcău—Esztergom—Nána—Ipolyságh, apoi trecerea la stat a căii ferate Oradea-mare—Eszék, mai departe creditul suplimentar pentru lucrările de adaptare pe linia Újszóny—Bruck s'au votat definitiv și s'au trimis casei de sus. Vineri în ședința de noapte se vor discuta unele afaceri de imunitate și Sâmbătă se va începe desbaterea budgetului.

Viena, 26 Noemvrie n. Astăzi s'a început înaintea tribunalului excepțional pertractarea în contra unui grup de 20 de anarhiști. Acușatiunea se bazează pe mărturisirile acușaiilor, cari au compus și au răspândit foi volante anarchiste. Cetirea acestora se face cu ușile închise.

Agram, 26 Noemvrie n. La alegerile comunale de ieri din Brlog s'au întâmpat turburări prin Starceviciani, pentru-că rezultatul a fost guvernamental. Turburătorii au împedecat publicarea. O companie de soldați a restabilit pacea.

Director: Ioan Slavici.
Redactor res ponsabil: Cornel Pop Păcurar.

Extras din foaia oficială.

Licitatiuni.

Se dă în licitațiune perceperea dăreii de consum de zahăr în orașul Bistrița. Oferte până în 27 Noemvrie 1884 la direcțiunea financiară din Cluj.

Se vând realitățile lui Ioan Bapp din Lugoj și sub prețul estimării de 2660 fl. în 29 Decemvrie 1884 la tribunalul din Lugoj.

Se vând realitățile lui Iosif Hachberger din Lugoj în 27 Decemvrie 1884 la tribunalul din Lugoj.

Se vând realitățile lui Ioan Marilla din Ciuchicium (com. Caraș-Severin), în 3 Martie 1885 la antistia comunală.

Se dă în licitațiune minuendo perceperea de dare asupra vinului (47000 fl.), carnei (58100 fl.), zahărului (20000 fl.) în orașul Timișoara în 27 și 28 Noemvrie 1884 la direcțiunea financiară din Timișoara.

Se vând mobilele lui Smil Katz din M.-Siget.

Se vând realitățile lui Simon Schun din Ludoșul-mare în 9 Ianuarie 1885 și sub prețul de estimare de 1049 fl. la antistia comunală a numitei comune.

Se vând realitățile lui Pica Gheorghe Zachiu din Reușor în 18 Decemvrie 1884 la antistia comunală.

Publicări.

Din partea judecătoreii cercuale din Buteni se provoacă aceia, cari au drepturi de ereditate asupra averii lui Ioan Marușter din Krohno a 'șile valida în 45 zile.

Din partea tribunalului din Brașov se publică că Emil Kammer s'a pus sub curatelă.

Din partea judecătoreii cercuale din Buteni se provoacă aceia, cari au drepturi de ereditate asupra realităților lui Nicolae Horga, Mihăițu Negru și Moise Tripion din Krohno a 'șile valida în 45 zile.

Din partea tribunalului din Arad se provoacă aceia, cari au drepturi de ereditate asupra realităților dnei Ema Narcisz în Arad a le valida în 45 zile.

Din partea tribunalului din Zelău aceia, cari au drepturi asupra realităților lui Gavriela Ciontoș din Raitolt a 'șile valida în 45 zile.

Din partea tribunalului din Deva se provoacă urbarialistii din Iovacel a se presenta în 18 Februarie 1885 la pertractarea despre regularea pășunii.

Concure:

Din partea tribunalului din Oradea-mare se deschide concurs asupra averii lui Samuel Weinberger din Oradea-mare. Insinuări până în 31 Decemvrie 1884.

Din partea tribunalului din Deva se deschide concurs asupra averii dnei Maria Metz din Orăștie. Insinuări până în 15 Ianuarie 1885. Pertractarea de licita-dare în 3 Februarie 1885.

Posturi.

Un post de păzitor de magazine în Uioara. Salar 246 fl., quartir natural. Cereri la oficiul sup. de băi în Uioara până în 15 Decemvrie 1884.

Un post de păzitor de vamă la oficiul de vamă în Orșova. Diurnă de 1 fl. 30 cr. pre și 50 fl. pașau de îmbrăcăminte. Cereri în 3 săptămâni.

Un post de păzitor de areste la tribunalul din Deva. Salar 300 fl. quartir natural. Cereri până în 28 Decemvrie 1884 la procurorul sup. din M.-Oșorheiu.

Bibliografie.

'Familia.' Apare în fiecare Duminecă. Oradea-mare 11/23 Noemvrie 1884. Anul XX. Nr. 46. Sumar: Plâns și ris (poesie) de Iuliu I. Roșca. — Ana Doamna-soția lui Alexandru cel Bun, dramă în cinci acte (urmăre) de N. A. Bogdan. — Petru Cercel (1574—1589). Fragment din scrierea: 'Ludovic XIV. și Constantin Brancoveanu', de Ionescu-Gion. — Doine și hore din Ardeal (din ținutul Borgoului) de I. Dologa. — Salon: Dela București. Preumblare pe bulevard, de Echo. — Vagabundii (ilustrațiune). I. H. — Literatură și arte. — Teatrul și muzică. — Ce e nou? — Moda. — Logogrii, de St. D. Petrescu. — Posta redacțiunei. — Căilindarul săptămânei.

Seiri economice.

Piața din Sibiu, 25 Noemvrie. Grâu Hectolitra 74—80 Kilo fl. 5.— până fl. 5.90, grân mestecat 68 până 72 Kilo fl. 3.80 până fl. 4.60, secăra 66 până 72 Kilo fl. 3.20 până fl. 3.80, orș 58 până 64 Kilo fl. 3.80 până fl. 4.40, ovės 38 până 45 Kilo fl. 1.80 până fl. 2.40, cucuruzul 68 până 74 Kilo fl. 3.90 până fl. 4.50, mēlaiul 74 până 82 Kilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 66 până 70 Kilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semēntă de cânepă 49 până 50 Kilo fl. 9.— până fl. 10.—, mazerea 76 până 80 Kilo fl. 7.— până fl. 8.—, lintea 78 până 82 Kilo fl. 10.— până fl. 11.—, fasolea 76 până 80 Kilo fl. 6.— până fl. 6.50, păsat de grâu 100 Kilo fl. 17.— până fl. 18.—, făină Nr. 3 100 Kilo fl. 13.— Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slămina 100 Kilo fl. 64.— până fl. 66.—, unsoarea de porc fl. 56.— până fl. 60.—, sēu brut fl. 33.— până fl. 36.—, sēu de lumini fl. 50.— până fl. 51.—, lumini turnate de sēu fl. 56.— până fl. 58.—, săpunul fl. 32.— până fl. 34.—, fēn 100 Kilo fl. 1.60 până fl. 1.80, cânepa fl. 41.— până fl. 42.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spirtul p. 100 L. % 29 până 31 cr., carnea de vită Kilo 44 cr. carnea de vitel 38 până 45 cr., carnea de porc 46 până 50 cr., carnea de berbec 24 până 26 cr., ouē 10 cu 30 până 35 cr.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta dela 25 Noemvrie st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. — până —.— 76—81 Kilo fl. — până —.—, (lângă Tisza) 72—75 Kilo fl. — până —.—, 76—81 Kilo fl. 7.75 până 8.25, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. — până —.—, 76—81 Kilo fl. 7.65 până 8.15, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. — până —.—, 76—81 Kilo fl. 7.65 până 8.15, (de Bacșka) 72—75 Kilo fl. — până —.—, 76—81 Kilo fl. — până —.—, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — până —.—, 76—81 Kilo fl. 7.40 până 7.90. Sēcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.95 până 7.30

Orș (nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.40 până 6.75; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 6.90 până 9.60

Ovės (ungurec) 37—40 Kilo fl. 6.20 până 6.50.

Cucuruz (de Banat): dela fl. 7.15 până 7.20; de alt soi fl. 7.10 până 7.15.

Rapița fl. 11.50 până 12.75; de Banat fl. 11.25 până 12.—.

Mēlaiu (ungurec): fl. 6.20 până 6.50.

Tempul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.26 până 8.27 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.82 până 7.85.

Sēcara (primăvară) — Kilo fl. 5.74 până 5.76 Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.97 până 5.98.

Rapița (August—Septemvrie) fl. 12.5/8 până 12.9/8

Spirt (brut) 100 L. fl. 28.— până 28.50

Bursa de București.

Cota oficială dela 22 Novemvrie st. n. 1884.

Table with columns: Renta amort. (5%), Rur. conv. (6%), Act. de asig. Dacia-Rom., Banca națională a României, Impr. oraș. București, Credit mob. rom., Act. de asig. Națională, Sreicuri fonciare urbane (5%), Societ. const., Schimb 4 luni, Aur. Includes values for 'Cump.' and 'vënd.' columns.

Bursa de Viena

din 25 Noemvrie st. n. 1884.

Table with columns: Renta de aur ung. (6%), hărtie (4%), hărtie (5%), Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune), Bonuri rurale ung., 'cu cl. de sortare', 'bănățene-timișene', 'cu cl. de sortare', 'transilvane', 'croato-slavone', Despăgubire pentru dijma ung. de vin, Imprumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei și Segedin, Renta de hărtie austriacă, 'aur austriacă', Losurile austr. din 1860, Acțiunile băncei austro-ungare, 'de credit ung.', 'austr.', Argintul, Galbeni împărătesci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlinge.

Bursa de Budapesta din 25 Noemvrie st. n. 1884.

Table with columns: Renta de aur ung. (6%), hărtie (4%), hărtie (5%), Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune), Bonuri rurale ung., 'cu cl. de sortare', 'bănățene-timișene', 'cu cl. de sortare', 'transilvane', 'croato-slavone', Despăgubire pentru dijma ung. de vin, Imprumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei și Segedin, Renta de hărtie austriacă, 'aur austriacă', Losurile austr. din 1860, Acțiunile băncei austro-ungare, 'de credit ung.', 'austr.', Argintul, Scriisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. 'Albina', Galbeni împărătesci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlinge.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC din Sibiu

execută tot felul de lucrări tipografice și în deosebi tipăresc cărți de tot felul, anunțuri de căsătorie, anunțuri funebre placate, bilete de vizită, conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

De asemenea Institutul primesc în editură cărți școlare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sunt: povești, snoave, poesii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii scrise în stil popular și alte de asemenea. Condițiunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcțiunea Institutului. [101] 8.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u.

Large table with multiple columns showing train schedules between various stations: Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, Budapesta-Arad-Teiuș, Teiuș-Arad-Budapesta, Copșa mică-Sibiu, Sibiu-Copșa mică, Cucerdea-Oșorheiu, Oșorheiu-Cucerdea, Simeria (Piski)-Petroșeni, Arad-Timișoara, Timișoara-Arad, Petroșeni-Simeria (Piski), Simeria (Piski)-Uniedoara, Uniedoara-Simeria (Piski). Includes columns for train types (Tren de porcșano, Tren omnibus, Tren accelerat) and times.

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.